

La sal de la vida

ADRIÀ PUJOL CRUELLES

De vegades hom es pregunta per què aquell escriptor se'n va fer. Quan va sentir la vocació, per què s'hi va consagrar, a despit de quines altres crides. I la necessitat d'escriure sovint neix quan s'entra en contacte amb el Misteri. Neix, doncs, d'una voluntat de comprensió.

Pel que fa al poeta, dramaturg i escriptor Carles Fages de Climent, ara tenim una part de la resposta. Aristòcrata des dels quatre punts cardinals familiars, neix i creix en un ambient senyorial i estrany, tan antic com el paisatge, i gairebé màgic. L'Empordà i les nissagues, els costums i les creences, tot plegat esdevé la sopa primordial que ferirà de lletra el jove Fages. Tot l'interpel·la, des d'un estol d'estornells, passant pels esbramecs dels mossos de la finca fins als meandres fumosos de la Muga.

A les *Memòries*, el passat és un país inusual, llegendari. Hi passen coses. Els animals i les persones semblen déus els primers i titelles les segones. Les obscuritats de l'estirp nodreixen el mite. Coses. La seva àvia mor durant l'infantament de la seva tia, i la besàvia li talla les trenes abans d'enterrar-la. Trenes que besarà cada matí del món.

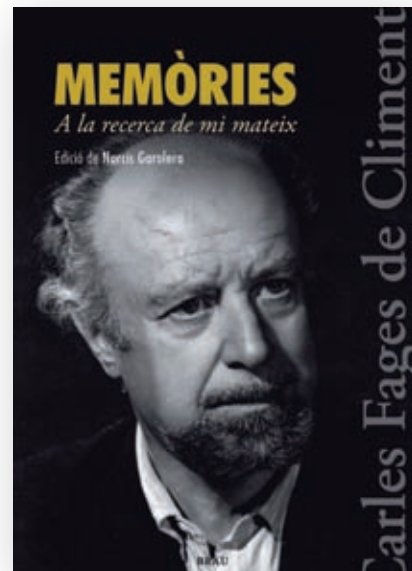
Les *Memòries* d'en Fages sagarren. Per estil i per temàtica, tot i que finalment Fages és més atrabiliari, més

misticador i més vulgar que no pas l'autor d'*El comte Arnau*. Més mandrós, arriba a cuita-corrents al pinyol d'allò que vol explicar.

En qualsevol cas, el lector fruitirà d'un idioma ben greixat, i d'una prosa tobogan en general ben lligada. S'engrescarà amb situacions delirants i amb apunts de pensament prou afuats. La infància, l'època de les descobertes i dels desenganys (religiosos i amorosos), el dandisme a Barcelona, els posicionaments polítics de l'època, la guerra i Franco, la vocació dramàtica i, per sobre de tot, la poesia. La poesia que tot ho esquitxa.

Fages va tenir una memòria sobrehumana i un prodigiós sentit de la llengua, potser menys domesticat que el d'en Pla. Perquè Fages va ser una mica gandul —confessa—, i sovint va tirar de geni i no de treball, per la qual cosa en Pla el renya al paper que li dedica pòstumament (O. C., vol. 38). Els versos li sortien sols. La prosa no tant. El teatre li costava, raonablement.

Fages també va ser impiu amb els hipòcrites, sobretot amb els estirats del ram eclesiàstic i amb la voluptuositat dels càrrecs. I va mostrar-se ambivalent a l'hora de vessar les seves idees, com tots els bons observadors. Per això titllava Catalunya de «país anarcocon-

FAGES DE CLIMENT, Carles

Memòries.

A la recerca de mi mateix

Brau Edicions. Figueres, 2014
388 p

servador». Va viure a lloure, amoral —no pas immoral—, fogós, masclot, senyoràs, i de tard en tard es va perdre, com a bon empordanès, en els deliris tel·lúrics de l'home ferit pel paisatge.

La buidor com a principi

EVA MARTÍNEZ I ESCOBOSA

Teresa Muñoz és editora des de fa més de quinze anys i professora de català per a adults. *Com si fos ahir* és la seva *opera prima*. S'hi barregen diferents elements: l'aprenentatge, la memòria, la rutina, el pànic i l'angoixa. És una

novel·la intimista i psicològica escrita en primera persona.

La protagonista del llibre, la Sabina, es troba en un moment delicat de la seva vida. Pateix atacs d'angoixa i pànic. Per aquest motiu està de baixa laboral. Busca ajuda mèdica i acut a una

psicòloga per alleujar el seu malestar general.

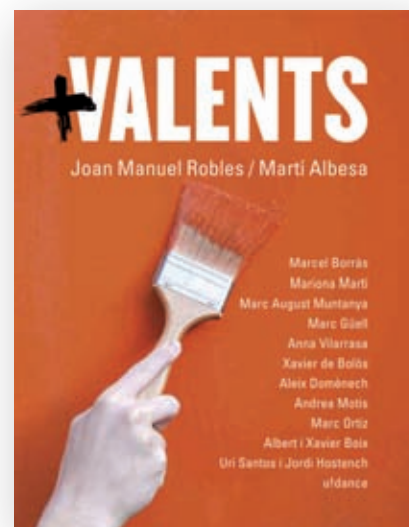
La seva vida s'erigeix en una lluita constant per esbrinar tot el que l'amorosa mitjançant una veu interior que la guia en un camí de superació de les seves pors.

Joves emprenedors amb talent

JOAN SALA

Els autors d'aquest llibre ja en van fer un altre amb el mateix plantejament, el 2013, titulat *Valents*. Ara, com abans, repassen la trajectòria vital d'uns joves garrotxins que tenen la característica de ser persones que ja han obtingut uns primers èxits professionals. El periodista Joan Manuel Robles els fa unes interessants entrevistes, i el fotògraf Martí Albesa, un magnífic retrat. Són disset els joves entrevistats, i de fet podríem incloure en la llista els dos autors, dels quals només coneixem unes poques dades biogràfiques impreses a la solapa, tots ells emprenedors de vint-i-tants anys o de la trentena. Hi ha nois i noies d'especialitats molt diverses: des de relacionats amb el món del teatre a

empresaris de diversos rams. Una ho és del món del turisme, i dos germans segueixen el negoci familiar d'una potent indústria càrnia amb uns nous plantejaments. Hi ha la trajectòria d'un músic que és alhora pastor d'ovelles i cabres que fa formatges; la d'un investigador biomèdic que treballa en el departament de genètica de la Universitat de Harvard; una dissenyadora de peces de roba per a grans empreses del tèxtil; un doctorand vulcanòleg; un exitós i humil triatleta; dos futbolistes; una cantant; un informàtic i quatre nois d'un grup empresarial de diverses especialitats. Expliquen com s'han espavilat, en uns casos per obtenir recursos gràcies a una oferta que han sabut fer engrescadora a partir dels micromecenatges de Verkami, d'altres amb recursos diferents però tots amb el treball constant des de molt joves. És una alenada d'aire nou davant del pessimisme que sovint trobem en persones d'aquests segments d'edat. És un text molt ben escrit, llegidor i amè, que retrata uns joves valents de la comarca, aplegats en un llibre que traspu optimisme i ganes de superació. Els autors volen donar un testimoni del tarannà d'uns garrotxins amb una força interior capaç d'emprendre un projecte laboral i de vida. I si segueixen així ben segur que ho aconseguiran.

**MANUEL ROBLES, Joan
ALBESA, Martí**
Més valents

Impremta Aubert
Olot, 2014
170 p

MUÑOZ, Teresa
Com si fos ahir

Editorial Amsterdam,
col. Ara Llibres
Barcelona, 2014
184 p

Al llarg de la novel·la trobem alguns *flashbacks* que remeten a escenes del passat i que permeten descobrir l'origen d'un trauma juvenil fins aleshores ocult.

El lector fa un viatge al costat de la protagonista i va accedint progressiva-

ment a l'arrel del conflicte interior que viu el personatge, de tal manera que la intriga es manté fins al final.

Teresa Muñoz utilitza un llenguatge planer i entenedor, amb frases curtes, i demostra un gran domini de la llengua.